

i nogen Grad kan siges, at det kun i uegentlig Forstand er et Underændringsforslag, da alle de herhenhørende Bestemmelser nødvendigvis ogsaa maa høre sammen. Jeg tror imidlertid ikke, det vil volde nogen Vanskelighed ved Afstemningen. Givet er det i hvert Fald, at man er nødt til at tage det hele sammen, for hvad enten man vil opnaa det ene eller det andet, kan man ikke tage en Afstemning over de enkelte Bestemmelser for sig.

I en vis Forbindelse med Spørgsmaalet om at give frit Valg med Hensyn til at lave Partilister staaer Spørgsmaalet om Udvælgelsen af Stedfortræderne. Det siger sig selv, at hvor der ingen Partiliste er, og hvor der altsaa ikke finder nogen Overføring af Stemmer Sted, maa man have en Regel for, hvordan man saa skal udtage Stedfortræderne. Det er naturligvis ret selvfølgeligt, men vi har dog anset det for rigtigt, at der i Loven findes en Bestemmelse om, at Stedfortræderne saa skal være de Kandidater, der havde det højeste Stemmetal i Amtet efter dem, der er blevet valgt. Det er, som sagt, Regler, der ret naturligt hører med under de Bestemmelser, der maa træffes, for at det kan blive frit Valg med Hensyn til Partilisterne. Dernæst har man være enig med Ministeren i, at det vilde være ønskeligt ogsaa at faa fastslaaet, hvordan man faar Stedfortrædere i de Tilfælde, hvor alle de Kandidater, der af et Parti er opstillede i et Amt, er blevet valgt. Thi ganske vist kan man ikke sige, at det vilde være i Uoverensstemmelse med Loven at tvinge et Parti til at opstille flere Kandidater, end der er Opstillingskredse, for saaledes at faa Kandidater til Stedfortræderpladserne. Thi man kan godt have flere Kandidater i samme Opstillingskreds, men det vilde hverken være behageligt for Partiet eller for Kandidaten, at der i samme Opstillingskreds figurerede 2 eller flere Kandidater, som hørte til samme Parti, alene af Hensyn til, at man skal have Stedfortrædere — det viste sig jo, at der ved sidste Valg var et Amt, hvor alle de opstillede blev valgt, og hvor man altsaa ikke havde Stedfortrædere. Ministeren har derfor, som sagt, fundet det rigtigt, og Udvalget har givet sin Tilslutning dertil, at der ogsaa for saadanne Tilfælde er truffet Bestemmelser i Loven, og vi foreslaar da her, at man saa gaar til det Amt, som først har Krav paa at faa en Mand ind, og tager Stedfortræderen derfra til det paagældende Parti.

I Forbindelse med Bestemmelserne om, paa hvilken Maade man skal finde Sted-

fortræderne, har vi da ogsaa overvejet og stillet Ændringsforslag vedrørende den Forpligtelse og den Ret, som Stedfortræderen skal have til at tage Sæde i Tinget. I den gældende Valglov staaer der for Landstingets Vedkommende en Bestemmelse, der er i Overensstemmelse med Grundlovens Regel, at en Stedfortræder kun tager Sæde i Tinget, naar et Medlem ophører at være Medlem af Tinget. Jeg havde Lejlighed til ved Behandlingen af Forslaget til Ændringer i Grundloven at gøre Rede for, at man ansaa det for ønskeligt, at der blev noget større Frihed ogsaa for Landstingets Vedkommende til at lade Stedfortrædere indtræde f. Eks. under langvarige Sygdomme eller længere Orlov, og vi foreslog derfor — det er jo begge Rigsdagens Ting gaaet med til —, at Bestemmelsen i Grundloven om Valg af Stedfortræder for Landstingets Vedkommende gaar ud. Selvfølgelig skal der alligevel vælges Stedfortrædere, men Spørgsmaalet er overladt til Bestemmelser i Valgloven. Udvalget har da anset det for rigtigt, baade for Folketingets og Landstingets Vedkommende, at give større Frihed til i Forretningsordenen at træffe de Bestemmelser, som Tingene maatte anse for ønskelige med Hensyn til Stedfortrædernes Pligt og Ret til at tage Sæde i Tinget. De Ændringsforslag, der i saa Henseende foreligger, dels til § 52 i Valgloven, dels til § 83, fastholder, at en Stedfortræder altid skal tage Sæde i Tinget, naar det paagældende Medlem ophører at være Medlem af Tinget, men overlader i øvrigt til Fastsættelse i Forretningsordenen, i hvilke Tilfælde der derudover skal være Adgang for Stedfortrædere til at indtræde i Tinget. Vi har ment det rigtigt paa dette Punkt helt og fuldt at overlade til Tingene selv at fastsætte de nærmere Regler; kun det ene skal fastholdes, at Stedfortræderne skal indtræde, naar det paagældende Medlem gaar ud af Tinget.

I denne Forbindelse maa jeg gøre opmærksom paa, at der her er et særligt Forhold med Hensyn til de tingvalgte Landstingsmedlemmer, som det sikkert er nødvendigt at faa ordnet ved en Forandring af Landstingets Forretningsorden. Man kan jo ikke sige, at et folkevalgt Medlem af Landstinget, der bliver tingvalgt, ophører at have Sæde i Tinget, men selvfølgelig bør Forholdet være det, at en Stedfortræder da indtræder i Stedet for ham. Omvendt kunde det ogsaa tænkes, at en, der som Stedfortræder skulde rykke ind i Stedet for et tingvalgt Medlem, ikke ønskede at rykke ind som tingvalgt, men vilde blive siddende som folkevalgt,